

علم، صنعت و اخلاق و اثر هفتاد و پنج

اجتماعیات

عالمه اخلاق

۳

فوتانه

— بکین صابیدن مایه —

(۳) ایرانک ورومک پدر شاهی عالمه سی. — اسلامی

عالمه ده، قادین حقه ده حقارتی برنظر یوقدی. قادین تدریس وافتا صلاحیتی حازدی؛ قادینلردن بر جوق شاعرلر، متصوفلر، عالملر پیشبردی. قادین عیاره ده بولونه بیلیر وحتی، جل وقعه سنده حضرت عایشه مک یایدی کی، اوردونک قوماندانلغی ده درعه ده ایده بیلیردی. اجتماعی مسلک لک هسی قادینلره آچقیدی. حرم و سلامتی دائره لری یوقدی، قادینلر جمیعت حیانتدن خارجه چقارلش دکدیلر.

اسلام تاریخک ایلک عصرلره عالمه قسی، دینی، سیاسی،

علمی، ادبی، اقتصادی حیانتلره قادینلرک ارککلره یاقین بررول ایفا ایتدیکنی کوستریر. بودورده، برارک، ازدواج ایده جکی قیزی کورمه دن اوله نموردی. مثلاً برکون، عربک بری، حضرت پیغمبره بر قادینله نشانالاندیغنی سوله میله سدی. حضرت پیغمبر: (اذه بانظر الیها) یعنی، (بکت، اونی کور) یووردی [۱].

بوندن دولاییدرکه، شافعی مذهبنده بر ارککلک آله جفی قیزی اولدن کورمسی سستدر.

کوریلورکه اوروپا لیلرک اسلامی عالمه اسناد ایتدیکلری قادین علمنده کی عادلتر، اسلامیتک وضع ایتدیک قاعده لر دکلددر. یو عادتله، اسلامی عالمه ده، ایکی ادبیاتی قومدن یعنی ایرانیلره روملردن یکمشددر. اسکی یونانیلره ده، عالمه قادی،

علم، ادبیات، شعر، فلسفه کی فکری مشنله ردن قطعاً منوعدی. یونانک اوپوکسک وبارلاق عرفانی یالکیز خواصدن اولان ارککلره مخصوصدی. قادینلر، عرفانه اشتراک ایتدیکلری ایچون، یو عرفان، خالق ارکک اولان قسی آراسنده انتشار ایتور، بوندن دولای «ملی برحرت» ماهینی آلیوردی. چونکه بر عرفانک خلقه کچرک ملی حرث ماهینی آلمسی، قادینلر شمه سیله باشلار. بر قومک قادینلری ناصیل دوشونورده، خانی ده اوله دوشونور. خواصک تمامیه ذهنی اولان دوشونمیلری، فکریلری حلسه بر مکجه بول اولان قادینلر طرفندن تمیل ایدیلدیکه، خلقک ذهنی فکریلردن زیاده حسی فکریلره تابع اولان کیفی کتله سی آراسنده انتشار ایدمیز. اسکی یونانیلره ده، خواص صنفندن ارککلره مخصوص اولان یونان عرفانه، قادینلر جسنندن، یالکیز آشفته لرا اشتراک ایدمیلیردی. ادبیاته، فلسفه ده واقف بر طاقم آشفته لر واردی که بونلر سالونلر آچورق منور ارککلری اولرنده طوبالارلردی. یوکی عرفانی آشفته لره (Hétaire) و یالکیز کوزمه لکه مالک اولان قاحشدره ایسه (pallaque) نامی ویرلردی. (دموستن)، اوزمانکی قادین صنفلری، بوجه سیله یک اعلا کوستیریور:

«بزم، روحی شوتمز ایچون (هتایر) لرمن، بدنی شوتمز ایچون (بالاق) لرمن، بزم چو جو قلدر دوغورقم و اولرمزه نکهانانق ایتک اوزرده مشروع قایلرمن وار ۰۰ [۲].»

آینه واسپارطده، بر قیزی قوجه ده ویریلرکن رضاسنه و غایله هیچ اهمیت ویریلزدی؛ قادین اوله نه، قوجه سنک مالک اولدینی برمال حکمه کچر، (gynécée) ده یعنی (حرم) ده حبس ایدیلیردی. قوجه، قاریسنک معانی بر حکمداری، بر اقدیمی ایدی. قاری قوجه آراسنده هیچ

مؤمنان و (باروم) اوتنک دمنارندن عاری بر حمله نمهند. بایلمش بر قولوبه اینجده اوچ کون اوچ کجه قالمقه مکلفندی. قادنجیز، اوراده، کولایله قاریشدیریش اوکوزادراری ایچردی. آنجی بک سورکره لری، بیشمش کوچوک أت پارچه لری بیهیلیردی. صواچه ییلمه سی ایچون، اول امرده، برچوق دینی مرأسمک اجرا ایدلش اولمه سی لازمدی. چونکه، ملوث اولان وجودینه مقدس اولان صویک کیرمه سی جائز دکلدی. قادین عادت زمانلرنده، غیرطاهر عد اولونوردی؛ بو زمانلرده، وجودینه کیرمش اولان شیطان آجلقدن اولمک ایچون، قادین، غایت صیق بر برهیزه تابع طوتونوردی [۳]. زردشت دینی، بر چوق شیلری غیرطاهر یعنی (اهرمی) عد ایدرک، مؤمنلری اولنردن استعاذه به دعوت ایلدیوردی؛

بو غیرطاهر اشیا آراسنه - لحوسلق وعادت زمانلرنده کان ترشچلردن دولای - قادیلرده داخل اولویوردی. توتنجی جمعیلرده قادینک (تابو) یعنی حرام اولمه سی، (توتهم) ک قاتی حامل اولتی اعتباریه مقدس طانیلیدی ایچوندی. حالبوکه اسکی ایرانیلرده، بو کونکی چینیلرده اولدیفی کی، قادین غیر مقدس اولدیفی ایچون، (مستاه) اولویوردی؛ چونکه، (قان) عادت ولحوسلق زمانلرنده اهرمنی بر ماده اوله رق قادینک وجودینه کیریور، اوکا شیطانی بر ماییت وریبیوردی؛ بناء علیه بو شیطانی وجوددن استعاذه ایتک لازم کلویوردی.

چینیلره کوره بوتون اشیا ایکی ضدقدرتک مولودلیرد؛ بونلردن برنجیسی (یانگ Yang) درکه (نور، کوک، ارکک) ماهیتری بونک تجلیلیرد، ایکنجیسی (یین Yin) درکه (ظلمت، بر، دیشی) ماهیتری ده بونک تجلیلردن عیارند. بو تصنیفدن آکلاشیلورکه ارکک (نور) و (کوک) ایله عالی صنفه، قادین ایسه (ظلمت) و (بر) ایله سافل صنفه داخل اولویور. دیمک که چینیلرده، قادینک ارککدن آری پشامه سی، قادینک غیر مقدس اولمه سندن ناشیدر. بوقاریکی افاده لردن آکلاشیلورکه اسکی ایرانیلرده، ارکک (هرمن) قادین (اهرم) م. منسودر. هرمن (نور، کوندوز، علم، خیر، عدالت) کی عالی کیفیتلرک، اهرمن ایسه (ظلمت، کجه، جهالت، شر، ظلم) کی سافل کیفیتلرک آلیرلیر. او حالده، اسکی ایرانیلرده، قادینک ارککدن آری بر حیات پشامه سی، قادینک غیر مقدس عد اولونمه سندن نشئت ایتشدیر. حالبوکه ابتدائی جمعیلرده، قادین مقدس تلقی اولونیور و بوئدن دولای سمیه سنک ارککلری ایچون (تابو) اولویوردی.

بردوسلق، هیچ برصمیمیت یوقدی. ارکک، کولکلدانشی، هر تورو علم و معرفدن محروم اولان قاریسند دکل، صنعت و فلسفه ایله یوکسلش اولان (هتایر) ده بولور؛ فکری و بدیی ذوقلری، اونک صالوننده آریوردی.

معافیه، اسکی یونان عرفانی، قادیلره حقارتله باقان بو رجلا نه و خواصانه ماهیتک جزائی، معدوری اولان قادینلرک ایله کوردی؛ خرستیانیق ظهور ایدر ایتز، یونان قادیی درحال اونی قبول ایدرک خلقت صیمی روحه آشلادی. بو صورتله، خرستیان دینی خلقت ملی حرنی حکمه کجورک، یونان عرفانی معقلده قالدی، و جمیعت اینجده هیچ راستادکام بوله مایه رق بردن بره بیقیلدی [۱].

اسکی یونانلرده، قادینک بویه بر وضعته دوشمه سی، بر طرفدن عالیه ک پدرشای اولمه سیله، دیگر طرفدن ده عالیه داخلنده کولهرلرک و جاریه لرک بولونمه سیله ایضاح ایدیلیر. فقیر عالیه لرده، کولهر و جاریه لر اولمادیی ایچون، قادین چارشیه کیدر، حتی تجارتله اشتغال ایدیلیردی. فقط زنکین عالیه لرده، قادین، چالشق مجبوریتده بولونمادیی ایچون، حرمد، تمامیه معتکف بر حیات پشامقه مکلف اولشدی. کوربیورک اسکی یونانلرده، حریم حیاتی، آریستوقراتلغ بر نتیجه سیدر. فقط، دایما خلقد زنکینره و آریستوقراتله قارشی بر تقلید میلانی اولدیفی ایچون، بو آریستوقراتیک عادت یاواش یاواش تقلیده تعمم ایتشدیر [۲].

قادین حقده کی حقارتلی نظر، اسلامی عالیه، قسماً اسکی یونانلرک وارنی اولان سوریه روملردن کجیدی کی، بویوک برمیاسده ایرانیلردن انتقال ایتدی. اسکی ایرانیلرک دینی اولان (زردشتیک)، بوتون شرلرک منبی اولان (اهرم) دن (استعاذه) ایتجی، عبادته اساس اتخاذا ایتشدی. عادتاً، زردشت دینک فقهی، (کتاب الطهاره) دن عبارتدی.

طهارتک بو دینده کی ماهیتی ایسه (نجاستدن، اولومدن، شیطاندن) بری و اوزاق اولمقدی. بالخاصه مقدس طانیلان (سو) ایله (آتش) ک طاهر قالمه نه بویوک بر اهمیت و بروردی. جائلی بر وجوددن بیقوبده استعمال اولونمایان بوتون ماده لر (نجس) عد اولونوردی. بو میاده جنسی مناسبتدن حصوله کلن پیسلکلرک ازاله سنه فوق العاده اعتنالی کورستیرلیدی. کرک ارکک و کرک قادین بر صبره تمیزله نه عملیه لیه طهارت اکتسابنه چالشقه مکلفدیلر. برقادین، چوجوق دوشورور - سه، قورو بر حمله یعنی صودن، آتشدن، طساولردن،

اسکی ایرانک قادین حقدن کی تلقیسی ، نظام الملک (سیاستنامه) سندهه باز بر صورتده کورولور . نظام الملک بو کتابک قرق ایکنجی فصلانی قادیانردن کله جک شرلردن اجتناب لزومی ارا نه حصر ایستدر .

نظام الملک ، بو فصلده ، آدمک حوایه اویمقله جتندن چیقدیغنی سویله دکن صوکر ، ایران ایله توران آراسنده عصرلرجه دوام ایدن و شهنامه نك اساس موضوعی تشکیل ایله یز اوزون مخصوصه نك بر قادیانک قانلی یوزدن نه صورتله میدانه کلدیکنی آکلاتیور : (کیکاوس) ک قاریسی (سودابه) قوجه سنی حکمی آتته آلمشدی . کیکاوس (رستم) ، تربیه ایچون یاننده بولوتان اوغلی (سیاوش) ک آرتق تربیه سنی ا کال ایدرک ارککلر صبره سنه کچدیکی و کندیسندده اون کورده جکی کلدیک ایچون ، پای نخه کوندرمه سنی امرایندی . رستم سیاوشی باهاسنک یانته کوندردی . سیاوش غایت یاقیشیقلی ایدی . سودابه اون ی برده نك آرقسندن کورده ک عقلی باشند کیندی ؟ کیکاوسه « سیاوش امرایدیکزه شهبستان [حرم] کسین ، قیز قارده شلری اون کورمک ایستورلر » دیدی ؟ کیکاوس ، سیاوشه « قیز قارده شلرک سنی کورمک ایستورلر » شهبستانه کیملیسین ! » بویوردی . سیاوش ، « فرمان اقدمکدر ، فقط ، اولر شهبستانده پاشاسلر » بنده کیکاوسک ایواننده (یعنی سلامقده) قاسم داهایی اولور ، دیدی . کیکاوس ، ایلک سوزنده اصرار ایتمدیکی ایچون ، سیاوش ، شهبستانه کیمکه مجبور اولدی . سودابه ، سیاوشی یالکنز کورونجه ، اون ی بروالده کچ دکل ، برماشقه کچ آغوشنه چمکک ایستدی . سیاوش حد تنه رک بو چلغین قادیانک الالردن قورتولدی . شهبستاندن چیققر کندی سرائنه کیندی . سودابه ، سیاوشک ایلی باهاسنه اچه جتندن قورقورق ، کندیسیداها اولدادرانندی . قوجه سنه سیاوشک کندیسنه تعرض اتمک ایستدیکنی ، فقط کندیسنک راضی اولمایرق قاچوب قورتولدیغنی سویله دی . کیکاوس اوغلنه قارشى صوکه درجه حدت اتمکه برابر ، جرمک واقع اولوب اولمادیغنی ا کلامق ایچون ، اون آتش یعنی اجراه دعوت ایندی . سیاوش « فرمان پادشاهمکدر ، دیهرک (شیرک) آدی آتته یندی . باشند باشه آتشندیریش اولان بر فرسخ اوزونلغنده ک اودون ییغینک ایچنه دالدى . برمدت آتش ایچنده غائب اولدقدن صوکر ، آتشک اوتکی جهتدن صاعلام اولرق میدانه چیقدی . خلق ، نه سیاوشک ، نه آتشک بریقنه زبان کلدیکنی کورونجه حیرته دوشدیلر . موبدلر او آتشدن قورلر آلهرق آتشکده کپه کورتوردیلر . کویا ، آتشکده لرده هنوز زنده اولان آتش ، دوغرو حکم ویرمن اوعلد آتشک دوامندن عبارتیش .

سیاوشک معصومیتی آکلاشیلنجه ، کیکاوس اون ی (بلخ) والی تعیین ایندی . سیاوش ، سودابه دن دولای باهاسنه کوجنشدی . ایرانه قالمق ایستور ، ذهندن ، هندستانه یاخود چین باجینه کیمیه قوریوردی . تورک خاقانی افراسیابک (پیران) ادلی بروزری سیاوشی اقاع ایده رک تورانه کتیردی . افراسیاب سیاوشه کندی قیزی ویردی ، اوکا جوق محبت و حرمت کوستردی . افراسیابک قارده شی (کرسوز) بو حالی چکمدمیکندن ، سیاوشه بهتان آتقر اولمسنه سبب اولدی . بوخبر ایشیدیلنجه ، ایرانک هر طرفنده شیون قوپدی . قهرمانلر بری برینه قاریشدی . رستم سیستاندن پای نخه کله رک ، اذن آقسزین کیکاوسک شهبستانه کیردی . سودابه یی ساجلاردن سورویه رک دیشاری چیقاردی . وجودینی پارچه پارچه ایندی . بوندن صوکر ، رستم اوردوسنی طوبایلایرق تورانک اوزرینه یورودی . عصرلرجه دوام ایندن (ایران - توران) محاربه سنه ابتداریندی . بو حکایه ، ایران بویه سنک باشلانغینجی کوستریر . یونانلیرک ایلادامی ، ناسل قاچیریلان برقیزک یوزدن دوغش قانلی بر محاربه دن عبارتسه ، ایرانک شهنامه سیه بر قادیانک کوتولکی یوزدن میدانه کتیش قانلی محاربه رک عصرلرجه دوامندن عبارتدر . رستمدن ایرانک غنصوی تربیه سنی آلمش اولان سیاوشک حرم دارمسنه کیمک ، حتی قیز قارده شلرله کوروشک ایستهمه سنی ، او زمانده ایرانلیرک قادیانلر قارشى اولان نظارینی یک واضح بر صورتده کوستریور .

نظام الملک بو حکایه دن صوکر ، اسکندره عاثر بر فقره نقل اییدیور . اسکندر ایرانه کله نجه ، اوکا « دارانک شهبستانه کیریکز ، اوراده ک آیی یوزلو کوزه لاری کوروکز . دارانک بر قیزی واردرک کوزمللکده بر آشی کورولمه شدر » دیمشیر ؟ اسکندر « بن ایرانک ارککلرینی مغلوب ایتم . قادیانلرینه قارشى مغلوب اولمهمی می ایستوریسکیز ؟ » دییه جواب ویرمش .

نظام الملک ، بوفصلده ، قادیانلر متعاق داهای بر قاج حکایه سی وارسده هینسک نقله مقاله مزک حمی مساعد دکدر .

نظام الملک (ملکشاه) ایچون یازدیغنی بو کتابنده ، قادیانلرک حکومت ایشلرینه قاریشدر یلانمهنی توصیه اییدیوردی . حال بوکه کاشفرده قدیم تورک سیستمند بر دولت تاسیس ایتش اولان خاقانیه سلاله مند (طمغاچ خان) ک قیزی (تورکان خاتون) - ملکشاهک زوجه سیدی - خاقانیه دولته اولدنی کچ ، کندیسنی (ملکه) عدایدیور و تورک حقوقده پادشاهک یالکنز خاتوندن اولان اوغلی نخه کجه ییله جکی و نسباً خاتون اولرق یالکنز کندیسنی بولوندیغنی ایچون اوغلی (محمود) ی ولیعهد یادیرق ایستوردی . [خاقانیه سلاله سی (مسعودی) په کورده

ایشه ، اسلامیت ، آتشسازه باشلار باشلاماز ، ابتدا سوریه وعراقده رومک و ایرانک قادین حقهده کی بونقلیرینه تصادف ایشدی . بوندن باشقه ، برطرفدن ده استیلاو ، اسلام شهرلرینه برچوق جاریلر کیتیریوردی . اسلامیت ، حرملری جاریلردن ، عرب قادیلارینی مولانلاردن تفریق ایچون باش اورتوسی تأسیس ایتمیشدی ، عربلر - ولو غیرمسلم اولسونلر - کوله و جاری اوله مالزلردی . عرب ، غیر عربدن آریستوقراتیک برماهیله آریلیدی کی ، حرمده جاریلردن باش اورتوسیه تفریق ایدیشدی . فقط ، بونقلیر ، حرملرک یعنی عرب قادیلارینک علیهند برطاقم تیجیلر دوغوردی .

هر طرفده مختلف قوملر منسوب جاریلر چوغالته ، بونلر موسیقی ، شعر ، فلسفه و سائر علملر ، معرفلر اوکره تلمکه باشلانیدی . چونکه ، جاریلر ارکک جمعیلرینه کیره بیلوردی . اسکی بونانلیلرده اولدیی کی ، اسلامیتک بودورنده ، قادیلر یکی صنفه آریلشیدی . حرملر حرم دایرلرینه حبس ایدیشدی ؛ جاریلر ایسه سلامقلرده ارکک مجلسلرله شعر ارقومق ، تورکو سوله مک ، رقص ایتمک ، علمی ، فلسفی مکالمه لره اشتراک ایتمک صورتیه برنوع سالون حیاتی پاشایه بیلورلردی . آرتق ارککلر ، حرملردن اولان زوجهلرینه فارشی بدیی برحس دویمورلر ، اونلر یالکز چووقلرینک والده سی اوراق اعتباریه دینی و اخلاقی برحرم کوستیریوردی . بدیی ذوقلری ، قادیلر تایللری ایسه ، سالون حیاته اشتراک ایدیه بیان شاعره ، وسیقیناس ، معلوماتلر ، کوزمل جاریلرله تطمین یلته بیورلردی . یعنی اسکی یونانستانده (همتایر) لرینه ، عرفانی جاریلر قائم اولمش ، همتایرلرک سالونلرینک بریخده ، خلیفه لرک و امیرلرک سلامقلری طومشیدی . ایرانک شېستان و ایوانی ، یونانک همتایر صالونلرله برلشدرک ، اسلام علینده ، برطرفدن حرملر مخصوص حرم حیاتی ، دیگر جهنمدن ده جاریلرک اشتراک ایتدی کی برنوع سالون حیاتی وجوده کیتیرمیشدی . مع مافیه قادین سرانجامی بونکله ده قالمیادی . تروته برابر سفاقت احتیاجکنده آرتدیی بو دورده داهای غریب حاللرده کورولمکه باشلادی . مثلا موسیقیده کی مهارته بناء (بذل) نامندکی جاریه یی ایکی میلیون درهمه صانون آلان عباسی خلیفه لرندن (الامین) ، برطاق اوغلانلر قادین ایسه سی کیدر درک اولنری قیز کی مجلسه المئه باشلادی ؛ بونی کورده والده سی (زیبده) ده ، برطاق جاریلرله صادق صاردره رق ، زلفلر یادریرق ، قفتان و خرقة کیدر درک ، بللرینه قوشاقلر باغلانله . رق ارکک قیافته صوفقدی .

(شاه) یعنی (آسانلر پرتجه) نسلنددر . [تورک تورمسندن زیاده ایران عنعنمه واقف اولان و سلجوق دولتی ایران اصولده اداره ایدن نظام الملک ، (برکارق) طرفی التزام ایتدی کی ایچون ، تورکان خاتونه چاریشقه مجبور اولدی . ملکشاه سیاستنامه مک نصیحتلرندن زیاده ، تورکان خاتونک سوزلرینه قولاق آسوریدندن ، نهایت ، نظام الملکی تورکان خاتونک قابورلکی اولان (تاج الدین قی) نلک اته وردی . اوردوی هایون (نهانود) ده ایکن طابیلرک خنجرله وروایتیه نظرأ تاج الدین قی نلک تشویقه - شهادت شریقی ایچهرک ، کتایند . هر ایکسده عابدراق کوستردی کی قادین بارماخی و باطنی الیه علله وداع ایتدی . [ملی تیبلر مجموعه سی ، صافی ۵ ، صفحه ۲۴۴]

× اسکی ایرانلیلرله قادین خدمت کی تاقینک ماهیتی آکلامق ایچون ، فارسیده قادین مناسه اولان (زن) گلمسک اشتقاقی تدقیق ایتمک فایده دن خالی دکلدر . (زن) گلمسی (ووروق) معناسه اولان (زدن ، زدن) مصدرینک امر حاضر یله مشترکدر . بو اعتبارله یا (زدن) مصدرینک اسکی معنای (قادیلارلق) دره ، یا خود (زن) گلمسک اسکی معنایی (مضروب) دره . هر ایکی ختاله کورده ، و قتیه ابراییل آرمسده قادینک دووولن برخلوق عد ایدیلدی کی بویایکی که آرمسده کی مشارکنک منشائی قادینه اضافه ایدیلن بویله غریب بروصف اولدیی اکلایشیلور . فقط ، زن گلمسک اشتقاقده کی غرابی بوندن عبارت کورسده ، هیچده ذکریه لزوم کورمزدرک . حال بوکه (زندان) و (زنجیر) گلملری ده بزه قادیلرک الم وضعیتهی اشراپ ایدن معنای عرض ایدیلور . (زندان) لفظی اشتقاقه نظرأ قادین قولونان محل معناسه کلیر . بوقایده ذکر ایتدی کمز وجهله (زنداوستا) یه کوره ، چووق دوشورده بر قادینک اوچ کون اوچ کیجه نخته برقولوییه قولولدی سی سوله میشدک . احتیالک (زندان) گلمسی بدایتده بو محکم اسمندن عبارتدی . (زنجیر) گلمسی ده (زنجیر) یعنی (قادین طوتان) دیمکدر . احوالده ، بواسکی زمانلرده قادینک برنوع باغله باغلاندیی اکلایشیلور . احتیالک زنجیر گلمسی ابتدا بو باغک اسمی اولدیی حالده ، بالآخره معنای مجردلشمشدر . بوندن باشقه ، (زنجیر) گلمسی ده - اگر اصلاً فارسی ایسه - (چوق قادیل) معناسه دلالت ایدر . ناسلک (زنجیر) گلمسی ده (چوق غمی) معناسدر . دیلک که ایلمک زمانلرده برارکک نفدر ترونی وارسه اوقدر قادینه مالک اوله بیلردی . مع مافیه اشتقاقدن چیقاریلن بو حکملر ، آنجیق احتیالی برماهی حازدر . بو خصوصده قطعی تیجیلرله واصل اوله حق ، انجیق ، استقباله تکمل ایدجک اولان (لسانیات) علیدر .

ایدیلکه باشلاندی. حرمله، روملرده اولدینی کی (طواشلر: خادم آغلاری) ادخال ایدیلکه بئیلیدی.

سرایلرده اوردورلقدرد جاریله طواشلر بئیلیدی. یوزبیکلرجه جاریله، برارکک کینی ایچون، ازدواجدن منع ایدیلیدی. طبیعتک خلافتنه حرکت، مطلقا طبیعی عکس العمللری انتاج ایدر. بنسأ علیه بو جاریلرده، حیوانی احتیاضلری قطعین ایچون تورلو تورلو واسطهله مراجعت ایدیورلردی.

(احمد بن طولون) ک اوغلی مصر حکمداری (خارویه) جاریلری، آرالرنده اتفاق ایدرک، هر پریشی خادم آغلارندن پریشی کندیشنه زوج اتخاذ ایتشدی. (خارویه) بوسا دینی خبر آلتجه جاریلری استجوابه باشلادی. حقیقتک میدانه چیقه چئشندن قورقان کولرله، بر کیجه یاتاغنده یاتارکن (خارویه) ی اولدورلدر، اخشیدیلرک صوکتجیمی (احمد بن علی) ک قیزی ده جنبی احتیاضلرینه آت ایتک اوزده بر جاری ساتون آئمشدی [مدنیت اسلامیه تاریخی، جلد ۵، صفحه ۲۱۷].

جاریلرده کستر قاعده سنه تابع اولدقدن صوکر، ارککلر و قتیه حرمله قارشى کوستردکلری لاقیدی، بو دفعه ده جاریلر قارشى کوسترمهک باشلادیلر. چونکه، آرتق جاریلرله برابر سالون حیاتی یاشامق ممکن اولموردی. بونک نتیجه سی اوله رق ارککلر زوجلری کی جاریلرندن ده آرتق ایدیلی بر ذوق دویمورلردی. بدیی ذوقلر سالون حیاتیله قائم اولدینی ایچون، ارککلر کنج اوغلانلر قادین البسه سی، قادینلر ایسه، کوزله جاریلرله ارکک البسه سی کیدرمرک دوزمه بر سالون حیاتی یاشامقه چالیشیورلردی. فقط، کیت کیده، آرتق اوغلانلر کندی ارکک البسه لریله داهای کوزمل کورونمکه باشلادیلر. چونکه، جنسی ذوق یوس بوتون قادینلردن تساعد ایتدی. بالخاصه، مصدره اوغلانچاق او قدر درین بر صورتده انتشار ایتدی که، آرتق قادینلر، قوجملرینک کوفانی جذبا ایدم بلمک ایچون اوغلان قیافته کیرمه مجبور اولدیلر. [مدنیت اسلامیه تاریخی، جلد ۵، صفحه ۲۱۷؛ مقریزی ۱۰۴ ج ۲]

— مابعدی کلچک صابیده —

صبا کونک آب

بو یولکونک فعل و حرکتلری مادونلری طرفندن تقلید ایدیلک اجتماعی قانون اولدیفته بنسأ، عباسی خاندانندن دیگر ذاتلرک زوجلریله دولت رجلرینک زوجلری ده عربی صورتله بر طاقم جاریلرینه ارکک البسه سی کیدرمرکه باشلامشدری. (زبیده) ارکک قیافتنده بولونان جاریلرینه (مقدودات بنهال قد) نامی ویرمشدی. بونوع جاریلرله (غلامیات)، (مطموسات) ناملری ده ویریلردی [مدنیت اسلامیه تاریخی، جلد ۵، صفحه ۴۶، آغاز، ۱۴۵ ج ۱۵]

عباسی خلیفه لری ک اون طقوزنجی سی اولان (قاهر بالله) بر بویده اولان جاریلردن بر (طاقم) تشکیل ایدرک بونلر اوغلانلر کی خرقه، خفتان، قتیه، آلتون ویا کوموش قوشاقلر کیدر. مشدی [مدنیت اسلامیه تاریخی، جلد ۵، صفحه ۱۹۴]

مع مافیله، جاریلر، حرملرک یالکیز قوجملرینک کولکلری چالقمده اکتفا ایتدیورلردی. یاواش یاواش، خلیفه لر وسائر دولت رجلرلی جاریلری اودالق وزوجه اتخاذ ایدرک بونلردن اولاد تورده تمکده باشلامشدری. چونکه، (جاسط) ک بدیی کی، جاریلری کورده ک المتی امکانی موجود اولدینی حالده، آرتق حرملری آئدن کورمک غیر ممکن بر حاله کیرمشدی. بوندن باشقه، عباسیلرک خلافتنه کجه سیله باشلایان (شعوبیلک) نظریه سی، مولانلری ده حرمله مساوی تاق ایتدیکندن، آرتق حرملرله جاریلر یاخود عرب قادینلریله سائر مسلمان قادینلر آراسنده مساواتلری قالدقمه باشلامشدی. مع مافیله، بو عرف جریانک تأثیر یادرکه (جنسی اخلاق) مقاله سنده کوستردکیمز و جهله، (حسن بصری) اودالق اتخاذ ایدیلن جاریلرک، (ابن القطان) ایسه کوزمل اولان جاریلرک (جلباب) ایله اورتوملرینی اجتہاد ایتدیلر. چونکه، قوملر آراسنده مساوات اساسی قبول ایدیلنجه، قادینلر آراسنده یالکیز دین اعتباریه بر فرق کورولوبایلردی. بنسأ علیه، اسلامیتی قبول ایددن جاریلرک آرتق قادین اولق اعتباریه حرملردن بر فرق قالماق اقتضا ایدردی. ایشته بو صورتله، حره ایله جاری آراسنده ک فرق قالدقمه، باش اورتوسنک ماهیتی ده نظرلرله دیکشمکه باشلادی. اولجه، باش اورتوسى حره بی جاریلر قریق ایدن آریستو. قرائتک برعلا مت فارقه ایکن، بودورده، علی العموم قادینلری محرملری اولمایان ارککلردن قریق و تبید ایدن کستری بر برده ماهیتی آلفه باشلادی.

بالآخره او زمان روملرده و ایرانلرده موجود بولونان (برقع = یاشماق)، (نقاب — کوزه تصادق ایدن برلری دلیکلی بر دواق)، و (پجه) شککنده کی برده لرده تقلید